

Sorø, den 3. juni 2019

Til Miljø- og Fødevareklagenævnet via klageportalen

Klage over afgørelse om tilladelse efter Råstofloven til indvinding af råstoffer på Dyssevej 20, 4180 Sorø

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Sorø (DN Sorø) klager hermed over retlige mangler ved Region Sjællands tilladelse til at indvinde råstoffer på Dyssevej 20, 4180 Sorø, matr. nr. 11f Døjringe By, Munke Bjergby. Her har Region Sjælland den 7. maj 2019 truffet afgørelse om ikke VVM-pligt i forbindelse med tilladelsen.

Ansøger har udfyldt et ansøgningskema, som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Region Sjælland har på baggrund af ansøgers oplysninger vurderet, at projektet ikke er VVM-pligtigt. Dvs. at det er muligt at indvinde råstoffer uden at udarbejde en Miljøkonsekvensvurdering.

Heri er DN Sorø uenig. Efter vores vurdering er projektet mangelfuldt og ensidigt beskrevet og vurderet i screeningen i forhold til de retlige krav til beskrivelse og vurdering som fremgår af miljøvurderingslovens bilag 6. Det må derfor med rette betegnes som en væsentlig retlig mangel ved afgørelsen.

DN Sorø forbeholder sig at tilvejebringe yderligere understøttende materiale og vil indtil videre pege på nedenstående forhold, som burde underkastes en egentlig miljøvurdering.

Omfattende virkning på beskyttet vandløb

At foretage råstofindvinding ikke mindre end 50 m fra Tude Å vil betyde en afledning af vand fra åen til omgivelser og en tilsvarende mindre tilstrømning, da terrænet efter gravningen vil ligge lavere i åen. Vi henviser til, at det i lovens formålsbestemmelser i §3 fremgår, at der ved afgørelser skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og naturbeskyttelse, herunder landskabelige værdier.

I sommeren 2018 løb Tudeåen opstrøms Plantagevej tør, hvilket ikke tidligere er set, og hvor tilsvarende vandløb til trods for den tørre sommer var vandførende. Alt tyder på, at den omfattende råstofsindvinding i området har betydet, at der afledes vand fra og/eller ikke tilledes samme mængde grundvandsfødt vand.

En gravning tæt på Tude Å vil kunne lede til, at Åen løber hyppigere tør ud fra graveområdet og umiddelbart nedstrøms Plantagevej. Risikoen for at dette kan ske, mener vi er godtgjort med udtørring af vandløbet i 2018, og vi mener, at der må gælde et forsigtighedsprincip, der kommer hensynet til miljø og natur til gode ind til det modsatte er bevist. Vi er bekendt med, at Danmarks Sportfiskerforbund har fremsendt et omfattende materiale, der beskriver dette forhold i en klage over Sorø Kommunes tilladelse til grundvandssænkning i forbindelse med råstofindvindingen.

Virkning på anden beskyttet natur

Der vil endvidere være en beskyttet mose på 1,8 ha. og en beskyttet eng, som vil blive påvirket negativt af en råstofudvinding og derfor skal undersøges i en miljøvurdering. De to områder med beskyttet mose og eng er beliggende umiddelbart øst for Tude Åen ud for det ansøgte graveområde.

Enge og moser er begge naturtyper, der er betinget af en høj vandstand for at kunne bevares som naturtyper. Ved en sænket vandstand i åen og dræn imod det gravede område vil der være alvorlig risiko for, at de bliver så tørre, at de kommer ud af beskyttelsen.

Vi er opmærksomme på, at kommunen tidligere har dispenseret for at en del af §3-beskyttelsen kan ophæves, men det ændrer ikke ved, at den resterende del vil kunne blive påvirket, så den økologisk set ikke længere kan fungere, som de naturtyper, der oprindeligt er registreret som beskyttede.

Da enge og moser langs vandløb har betydning for vandløbenes funktion som våde økologiske korridorer, er det ekstra betænkeligt, at en udtørring af dem ej heller er belyst ved en miljøvurdering af afgørelsen.

Uoverensstemmelse med Sorø Kommunes kommuneplan

Området er i den gældende kommuneplan er angivet som et naturområde, hvor det ifølge retningslinje 6.1.1. gælder, at den eksisterende natur skal beskyttes. Vi mener ikke, at bestemmelsen overholdes i og med, at der er en væsentligt risiko for udtørring af åen. Når åen løber tør kan det tage flere år inden at et tilsvarende plante- og dyreliv kan genopbygges. Hyppige udtørringer vil lede til en væsentlig forringelse af vandløbet med nærmeste omgivelser som naturområde.

Af retningslinje 6.1.6 i kommuneplanen fremgår om økologiske forbindelser, hvor Tude Åen indgår i en sådan, en bestemmelse om, at sådanne forbindelser i videst muligt omfang skal sikres mod en udvikling, der kan forringe livsbetingelser for det nuværende plante- og dyreliv.

Konklusion

DN Sorø mener, at det med afsæt i ovennævnte problemstillinger er vigtigt ved en egentlig miljøvurdering at få belyst, hvilke væsentlig indvirkninger projektet vil få på miljøet, hvorfor vi beder Miljø- og Fødevareklagenævnet afvise den aktuelle godkendelse og hjemvise sagen til fornyet behandling.

Med venlig hilsen

Med venlig hilsen
Niels Hilker
formand for DN i Sorø